

Invatarea pe tot parcursul vietii

Formarea profesionala a adultilor reprezinta o prioritate la nivel european iar politicile in acest domeniu se bazeaza indeosebi pe primul principiu enuntat in Pilonul European al drepturilor sociale: „Orice persoana are dreptul la educatie, formare profesionala si invatare pe tot parcursul vietii, incluziva si de inalta calitate, pentru a dobandi si mentine competente care ii permit sa participe pe deplin in societate si sa gestioneze cu succes tranzitiile pe piata muncii”.

Traversam o perioada a tranzitiilor, iar dubla tranzitie verde si digitala impune schimbari in dezvoltarea de competente cu scopul valorificarii intregului lor potential. Pietele muncii se schimba din cauza imbatranirii populatiei, a proceselor de digitalizare si automatizare tot mai rapide, a dinamicilor lanturilor de aprovizionare, dar si a libertatii de miscare a fortei de munca. Aceste schimbari afecteaza inegal diferitele sectoare de activitate atat la nivel national cat si regional. In timp ce unele regiuni ale statelor membre se confrunta cu declinuri si transformari economice semnificative, altele sunt caracterizate de inovare si crestere economica.

Criza provocata de pandemia de COVID-19 a transformat piata muncii, a accentuat importanta detinerii de competente digitale si a sporit decalajul digital, a facut si mai necesara actualizarea competentelor fortei de munca si a demonstrat ca sistemele de educatie si formare trebuie sa fie suficient de flexibile astfel incat la aparitia oricarei perturbari procesele de invatare sa nu se opreasca.

Persista inegalitatile in privinta participarii la invatare a adultilor, iar pandemia a crescut incongruenta in ceea ce priveste accesul egal al tuturor, inclusiv al grupurilor vulnerabile la formare.

Politicile economice si sociale sunt din ce in ce mai expuse riscului daca sistemul de formare profesionala nu pregateste in mod constant adultii si in special pe aceia care sunt cei mai expusi turbulentei de pe piata muncii. Recunoasterea tot mai mare a importanteii abilitatilor si competentelor declanseaza, de asemenea, o schimbare catre o abordare bazata pe rezultatele procesului educational in procesul de invatarii pe parcursul intregii vietii.

Proiect co-finanțat din Fondul Social European+ prin Programul Educație și Ocupare 2021-2027

Invatarea pe tot parcursul vietii joaca un rol decisiv in modelarea viitorului pentru toate persoanele, poate oferi tuturor adultilor cunostintele, abilitatile, atitudinile si valorile necesare pentru adaptarea la evolutiile rapide ale stiintei si tehnicii, la redimensionarea nevoilor umane in functie de caracterul limitat al resurselor de materii prime si de energie, la intensificarea dialogului social pentru a deveni cetateni activi, responsabili si implicati, care isi pot influenta mediul social, economic si natural pentru a construi un viitor incluziv si durabil pentru toti.

Nivelul scazut de participare la invatare in randul adultilor a condus la deficite persistente de competente, ceea ce impiedica cresterea economica si ingreuneaza adaptarea Romaniei la o piata a muncii aflata in schimbare rapida in era digitala. In plus, numarul mic de locuri de munca care necesita un nivel scazut de competente disponibile in tara reprezinta un motiv de ingrijorare pentru perspectivele de cariera ale celor care se afla deja pe piata muncii (sau care doresc sa intre pe aceasta piata), subliniind si mai mult nevoia de perfectionare a populatiei active. Lipsa resurselor financiare, precum si nivelul scazut de informatii cu privire la programele existente de invatare pe tot parcursul vietii si la oportunitatile de piata au fost identificate ca fiind cauze ale gradului scazut de utilizare a invatarii in randul adultilor.

Necorelarea intre cererea si oferta de competente si deficitul de competente reprezinta inca probleme importante pentru piata muncii. Trebuie imbunatatit sistemul de anticipare a nevoilor in materie de competente si este necesar sa se culeaga date, informatii si previziuni actualizate privind nevoile si cererea de competente de pe piata muncii, inclusiv la nivel local.

Atractivitatea invatarii pe tot parcursul vietii ramane redusa si se constata si o cultura redusa a invatarii permanente. De aceea exista o nevoie crescuta de a spori atractivitatea invatarii pentru adulti si de a face vizibile posibilitatile de invatare pe care le au adultii si beneficiile invatarii.

Facilitarea recunoasterii, validarii si portabilitatii rezultatelor in domeniul invatarii non formale si informale capata o importanta din ce in ce mai mare, multi adulti dobandind competente si experiente valoroase in afara sistemului de educatie formala sau de formare.

O cooperare stransa si schimbul de bune practici intre toti actorii relevanti implicati in dezvoltarea competentelor, in special partenerii sociali si toate

Proiect co-finanțat din Fondul Social European+ prin Programul Educație și Ocupare 2021-2027 nivelurile de guvernare, sunt esențiale pentru a garanta ca orice persoană poate dobândi competențele cerute pe piața muncii și în societate, în general.

Programele de formare profesională a adulților trebuie să fie orientate spre viitor, accesibile, centrate pe nevoile persoanei, permițând parcursuri individuale flexibile, oferindu-le persoanelor competențele necesare pentru a prospera pe piața muncii și în societate. Aceasta implică și dezvoltarea serviciilor de management al carierei și de orientare pe tot parcursul vieții.

Învățarea adulților îmbunătățește perspectivele de angajare, sprijină nu doar dezvoltarea profesională dar și personală și contribuie la îmbunătățirea coeziunii sociale și promovării cetățeniei active. De asemenea, sporește competitivitatea întreprinderilor și a economiilor.

Recuperarea după pandemia de COVID-19 și tranzițiile digitale și ecologice au accelerat schimbările în modul în care trăim, învățăm și lucrăm. Oamenii trebuie să își actualizeze cunoștințele, abilitățile și competențele pentru a umple golul dintre educația și formarea lor și cerințele unei piețe a muncii în schimbare rapidă.

Oferirea de programe de ucenicie cât mai multor adulți poate juca un rol important în satisfacerea nevoii angajatorilor de personal calificat și totodată a nevoii adulților aflați în căutarea unui loc de muncă de a ocupa un loc de muncă și de a dobândi o calificare la locul de muncă.

Cresterea nivelului competențelor profesioniștilor din domeniul formării profesionale a adulților și oferirea de oportunități de dezvoltare permanentă reprezintă priorități în cadrul acestei strategii pentru a fi finanțate.

Asigurarea calității programelor de formare pentru adulți rămâne un aspect important care impune ca strategiile în materie de informare, orientare și motivare, precum și cele de învățare pe tot parcursul vieții să fie de calitate, incluzive, flexibile și accesibile tuturor.

Sectorul formării profesionale a adulților este o responsabilitate împartită între mai multe părți interesate. Principalele atribuții ale Ministerului Muncii și Solidarității Sociale în domeniul formării profesionale a adulților se întrepatrund cu anumite activități ale Ministerului Educației, de aceea este necesar ca acțiunile în domeniu să fie coordonate și coerente, cu participarea extinsă a tuturor actorilor

Proiect co-finanțat din Fondul Social European+ prin Programul Educație și Ocupare 2021-2027
- parteneri sociali, angajatori, mediul de afaceri, furnizori de formare, alte institutii interesate, societatea civila.

Strategia nationala pentru formarea adultilor 2023 – 2027 propune alinierea actiunilor si masurilor de politici privind piata muncii, educatia, formarea, cercetarea, dezvoltarea intr-un mod coerent si convergent, pentru a oferi tuturor adultilor acces la consiliere, calificare specializare/perfectionare a competentelor necesare pentru tranzitiile actuale si raspuns la provocarile actuale, intr-o maniera echitabila si incluziva, astfel incat nimeni sa nu fie exclus.

Expert Grup Tinta 1

Ilie Razvan Costin